UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakult

Styresak: 82/17

Sak nr.: 16/4966

Møte: 05.09.2017

Økonomirapport juli 2017

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 114/16: Budsjett 2017 - forslag til fordeling.
b) Fakultetsstyresak 5/17: Årsregnskap 2016.
c) Økonomirapport pr juli 2017 (vedlegg)
d) Økonomimodell (vedlegg)

Hva saken gjelder

Denne saken gjør rede for;

- Økonomistatus pr juli 2017
- Årsprognose for grunnbevilgning og eksternt finansiert virksomhet.
- Økonomimodell for fakultetet

Sammendrag

Totaløkonomien

Resultatet pr juli viser relativt sett små avvik og er i all hovedsak periodiseringsavvik. I grunnbevilgningen er resultatet 1,9 millioner kroner mindre enn budsjett og den eksterne aktiviteten er 9,7 millioner kroner lavere enn budsjett.

Prognosen for overføringer fra grunnbevilgningen til neste år holdes uendret på 15 millioner kroner. Prognosen for den eksterne aktiviteten er uendret og vurderes å bli 231 millioner kroner.

Grunnbevilgning

Styringsmålet er en positiv overføring til 2018 på 15 millioner kroner som er likt overføringen fra 2016 til 2017. Det er for tidlig på året å si noe konkret om hvordan sammensetningen mellom øremerkede og annuumsoverføringer kommer til å være.

Pr juli er overskuddet 27,9 millioner kroner som er 0,9 millioner kroner bedre enn budsjettert.

Eksternt finansiert virksomhet

Den eksterne aktiviteten er lavere enn forventet, hovedsakelig for NFR. Forventningene for NFR er redusert med 4 millioner kroner i forhold til budsjett. I hovedsak fordi lønn er lavere enn forventet pr juli og det forventes ikke at dette vil tas igjen utover i året.

Vi følger opp gjennomstrømningsmidler videre i den økonomiske rapporteringen. Ansvarsforhold og omfang over tid er viktige momenter i oppfølgingen.

Økonomimodell

UiB har en økonomimodell som skiller mellom grunnbevilgning (i hovedsak finansiert over statsbudsjettet) – GB og bidrags og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). De to delene av økonomien rapporteres delvis adskilt, men er gjensidig avhengig av hverandre. Dette beskrives i vedlagte notat.

Tema i økonomirapportene til fakultetsstyret

Følgende tema er planlagt i økonomirapportene til møtene i fakultetsstyret høsten 2017. Temaene gir fakultetsstyret bedre oversikt og forståelse av ulike områder i økonomien vår.

September - økonomimodell og kort presentasjon for nytt fakultetsstyre
Oktober - instituttøkonomien
November - årsverksanalyse
Desember - budsjettfordeling

Fakultetsstyret inviteres til å diskutere tema og innhold på styresakene i møtet.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport pr juli 2017 til orientering.

Per Bakke
dekan

Ørjan Hauge
assisterende fakultetsdirektør

Vedlegg:
- Økonomirapport pr. juli 2017
- Økonomimodell

25.08.2017 Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Økonomirapport Det medisinske fakultet juli 2017

Grunnbevilgningen (GB)

Ved utgangen av juli har fakultetet et resultat på 27,9 millioner kroner. Det er 0,9 millioner kroner bedre enn budsjett og 26,7 millioner bedre enn på samme tid i fjor. De enkelte elementene i resultatet gjennomgås nedenfor.

Tabell 1: Regnskap pr juli 2017 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	*690 966*	*380 895*	*391 615*	*10 721*	*2,8 %*	358 668	*9 %*
Utstyr og varekjøp	25 191	9 864	12 808	-2 944	-29,8 %	12 381	-3 %
Lønn	512 868	272 460	270 293	2 167	0,8 %	256 667	-5 %
Andre driftskostn	92 830	40 079	44 714	-4 635	-11,6 %	39 198	-14 %
Internhandel	60 053	31 525	35 942	-4 418	-14,0 %	49 305	27 %
Sum kostn	*690 942*	*353 927*	*363 758*	*-9 830*	*-2,8 %*	*357 551*	*-2 %*
Driftsresultat	***24***	***26 967***	***27 857***	***890***		***1 117***	***2394 %***
Overføringer fra året før	14 976	14 976	14 975	-1		20 937	
Resultat	15 000	41 943	42 832	889		22 054	

Inntektene pr juli er 391,6 millioner kroner. Det er 10,7 millioner kroner mer enn budsjett og 32,9 millioner kroner mer enn på samme tid i fjor. Hovedårsaken til det positive avviket er at tilskuddet til spesialistutdanningen i odontologi fra helsedirektoratet delvis kom tidligere enn i fjor og utgjør 8,0 millioner kroner av økningen. Veksten i inntektene i forhold til 2016 skyldes

- Tidligere tildeling fra Helsedirektoratet
- Ny virksomhet ved Globale samfunnsutfordringer
- Helårseffekt for midler til verdensledende forskere
- Økte resultatinntekter fra Kunnskapsdepartementet som følge av gode resultater og endring modell fra Kunnskapsdepartementet.

Det positive inntektsutviklingen så langt i år er kun et periodiseringsavvik og det forventes at inntektene året under ett vil bli på nivå med budsjett.

Utstyr og varekjøp: Pr juli er det kjøpt varer og utstyr for 12,8 millioner kroner. Det er 2,9 millioner mer enn budsjett og skyldes i hovedsak periodiseringsavvik. Instituttene melder at de er i gang med innkjøpsprosessene. Det er alltid noe usikkerhet knyttet til hvor lang tid større utstyrsinvesteringer vil ta. Noen institutt har varslet at de vil omprioritere midler og investere mer enn budsjettert i år. Dette vil ikke ha noen resultateffekt totalt for fakultetet.

Lønnskostnadene pr juli er 270,3 millioner kroner. Det er 2,2 millioner kroner mindre enn budsjett og 13,6 millioner mer enn på samme tid i fjor. Alle institutter og enheter har noe lavere kostnader enn budsjett. Dette skyldes i hovedsak at lønnsoppgjøret ikke er ferdig og kun deler av lønnsoppgjøret er utbetalt. De lokale forhandlingene på UiB gjennomføres i høst.

Lønnsutbetalingene til postdoktorer og stipendiater lavere enn budsjett (2,9 millioner kroner) og samlet er det regnskapsført større refusjoner fra NAV (4,5 millioner kroner). Det er lagt inn i budsjettet en viss innsparing på personalkostnader samt at noen av midlene vil bli omdisponert til blant annet investeringer.

Lønn for august viser samme trend som tidligere måneder. Det forventes at det positive avviket på lønn vil reduseres noe utover i året.

Andre driftskostnader er 44,7 millioner kroner ved utgangen av juli. Det er 4,6 millioner kroner mer enn budsjett og 5,5 millioner mer enn på samme tid i fjor. Dette er i hovedsak periodiseringsavvik. Det er lagt inn en forventning om en viss innsparing i budsjettet.

Netto **internhandel** (interne inntekter og interne kostnader) er 35,9 millioner kroner pr juli. Det er netto 4,4 millioner kroner høyere enn budsjettert. Frikjøp og dekningsbidrag er tilsammen 0,9 millioner kroner høyere enn budsjett så langt i år, men vi er belastet resultatet med merforbruk i eksternt finansiert virksomhet med 3,8 millioner kroner.

Avskrivninger og reinvestering (motpart 81) er interne transaksjoner i regnskapet som viser om vi reinvestering i takt med avskrivninger. Pr juli er eksisterende utstyr avskrevet med 15,3 millioner kroner mens vi har kjøpt inn nytt utstyr og overført utstyr finansiert av eksterne midler for 18,8 millioner kroner. Det er positivt at vi har investert i mer utstyr enn det som er avskrevet.

Fakultetet er tildelt 10,0 millioner kroner i avskrivningsinntekter i 2017. Det vil si at det var en forventning om at investeringene ville være 10 millioner kroner mindre enn nye anskaffelser. På grunn av større investeringer gjort for eksterne midler enn forutsatt, har vi ikke hatt behov for å disponere avskrivningsinntektene så langt i år.

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Pr juni er den eksterne aktiviteten 130,7 millioner kroner. Det er omtrent som forventet for alle finansieringskildene utenom NFR som er 5,1 million kroner lavere enn budsjett. Samlet er det eksterne aktiviteten 17 millioner kroner høyere enn på same til i fjor.

Tabell 4: BOA pr juli 2017 (tall i hele 1 000)

BOA (tall i 1000)	*Årsbudsjett*	*Budsj hittil i år*	*Regn hittil i år*	Avvik	*Regnskap hittil i fjor*	*Endring siste år*
Oppdragsaktivitet	4 300	2 371	1 582	-790	2 716	-1 135
NFR - bidragsaktivitet*	109 700	65 777	60 630	-5 147	45 547	15 083
EU - bidragsaktivitet	13 300	6 788	7 552	763	4 505	3 047
Annen bidragsaktivitet	107 700	62 161	60 900	-1 260	60 925	-25
Sum BOA	***235 000***	***137 097***	***130 663***	***-6 434***	***113 693***	***16 970***

Oppdragsaktiviteten er 1,6 millioner kroner pr juli. Det er litt lavere enn forventet og også lavere enn på samme tid i fjor. Aktiviteten i prosjektene varierer over tid og det er ingen indikasjoner om at aktiviteten ikke vil bli på nivå med budsjett. Det er i hovedsak IGS som har oppdragsaktivitet.

Norges forskningsråd (NFR): Pr juli er aktiviteten 65,8 millioner kroner. Det er 5,1 millioner kroner lavere enn budsjett. Det er noe lavere lønn (3,6 millioner kroner) hos de fleste instituttene som viser tyder på noe forsinket oppstart av prosjekter.

EU-prosjekter: Aktiviteten pr juli er 7,6 millioner kroner. Det er 0,8 millioner kroner høyere enn budsjett og 3,0 millioner kroner høyere enn på samme tid i fjor. Etter en litt rolig start på året, ser EU-aktiviteten nå ut til å være godt i gang. Lønn er som budsjettert noe som indikerer at prosjektene har startet opp som planlagt.

Annen bidragsaktivitet: Pr juli er annen bidragsaktivitet på 60,9 millioner kroner. Det er lavere enn budsjett (1,3 millioner kroner) og på nivå med mai i fjor (se tabell 4). Aktiviteten varierer over året og det er pr nå ingen grunn til å tro at budsjettmålet ikke vil nås.

Tabell 5: Annen bidragsaktivitet pr juli 2017 (tall i 1 000 NOK)

Kilde	*Budsjett hittil i år*	*Regnskap hittil i år*	*Avvik*	*Årsbudsjett*
Statlige	13 124	14 110	986	23 586
Organisasjoner	-4 199	194	4 393	-7 164
Gaveforsterkning	5 097	3 176	-1 920	8 543
Gaver	34 034	30 142	-3 892	58 809
Næringsliv/privat	3 258	2 820	-438	5 328
Stiftelser	9 183	8 022	-1 162	15 393
Annet	1 665	2 452	787	3 205
Totalsum	***62 161***	***60 915***	***-1 245***	***107 700***

Gjennomstrømningsmidler: Ved utgangen av juli er det videreformidlet 39,0 millioner kroner til forskning utenfor UiB. Det er i hovedsak knyttet til NFR-prosjekt midlene går i hovedsak til samarbeidspartnere i sør, men det er også betalt ut midler til samarbeidspartnere i Norge (f. eks Folkehelseinstituttet, CMI og Helse Bergen) og internasjonale organisasjoner (f. eks Verdens helseorganisasjon, WHO). Hoveddelen (93%) av gjennomstrømningsmidlene er viderefordelt fra IGS.

Tabell 6: Gjennomstrømningsmidler pr juli 2017 (tall i 1 000 NOK)

Finansieringskilde	**Budsjett**	**Regnskap**	**Avvik**	**Årsbudsjett**
NFR	28 158	35 705	-7 547	56 317
Andre	3 120	3 267	-147	6 241
Totalsum	**31 278**	**38 972**	**-7 694**	**62 558**

Overføringer BOA: Innbetalte, ikke brukte BOA-midler er ved utgangen av juli 162,6 millioner kroner. Det er en økning på 34,9 millioner kroner fra mai. Dette skyldes innbetalinger fra NFR og Helsedirektoratet.

Tabell 7: Overføringer BOA pr juli 2017 (tall i 1 000 NOK)

Finansierings kilde		**Overføring**
Oppdragsaktivitet		7 215
NFR - bidragsaktivitet		28 172
EU - bidragsaktivitet		7 858
Annen bidragsaktivitet	*Statlige*	*17 894*
	Organisasjoner	*1 194*
	Gaver	*49 480*
	Gaveforsterkning	*32 506*
	Næringsliv/privat	*6 131*
	Stiftelser	*3 665*
	Annet	*8 529*
Totalt Annen bidragsaktivitet		119 399
Totalsum		**162 643**

Vurdering av årsresultat 2017

Fakultetet hadde med seg en positiv overføring fra 2016 på 15,0 millioner kroner, hvorav 29,3 millioner kroner var overføringer på øremerkede midler. For 2017 har det vært fokus på å øke aktiviteten i tråd med de økninger vi har fått i rammene.

For å øke aktiviteten har instituttene fått en større budsjettvekst enn fakultetets inntektsøkning. Denne veksten betyr at vi tar en høyere risiko med økt underskudd på fakultets fellesposter som nå er på omlag 20 millioner kroner.

Vurderingene nå er at det forventes en tilsvarende overføring til 2018 men det er flere usikkerhetsmomenter knyttet til vurderingene. Det er også pr nå usikkert hvordan fordelingen blir mellom øremerkede tiltak og annuum. Budsjettmålet på å overføre 15 millioner kroner til 2018 opprettholdes.

Prognosen for den eksterne aktiviteten holdes uendret i forhold til forrige rapportering. Spesielt NFR-aktiviteten er lavere enn forventet, spesielt på lønn. Prognosen for NFR-aktivitet er redusert med 4 millioner kroner i forhold til budsjett. Prognose for ekstern aktivitet er:

	Prognose	Budsjett	Endring	2016
Oppdrag	4 300	4 300	-	4 600
NFR	105 700	109 700	-4 000	111 500
EU	13 300	13 300	-	12 500
Andre	107 700	107 700	-	118 500
Sum	231 000	235 000	-4 000	247 100

Overføring av eksterne midler til 2018, forventes å bli i størrelsesorden 130 millioner kroner.

Midler overført fra Innovest - fakultet 19

Ved starten av året hadde fakultetet 10,9 millioner kroner igjen av midlene som ble overført fra Innovest. Dette fordeler seg på rundt 60 tildelinger til enkeltforskere og varierer i størrelse. I 2016 ble det brukt ca 1,7 millioner av disse midlene. Hittil i år er det brukt 0,4 millioner kroner av midlene.

Det forventes å bruke noe av midlene i år, men pr nå er det vanskelig å anslå hvor mye.

Tabell 8: Midler overført fra Innovest pr juli 2017

I/K	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Års budsjett
Kostn.	4 179	403	3 776	7 704
Overf.	-10 904	-10 905	1	-7 704
Resultat	**-6 725**	**-10 502**	**3 777**	**0**

15. august 2017 Beathe Bjørneberg

Vedlegg 2 Fakultetsstyremøte 5/9-17 Økonomimodell Det medisinske fakultet

Bakgrunn

Totaløkonomien ved fakultetet består av to hovedelementer;

1) grunnbevilgning (GB)
2) eksternt finansiert aktivitet (bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, BOA).

I tillegg har en del av våre forskere også midler i helseforetakene (midler fra Samarbeidsorganet etc), UNI Research og andre eksterne forskningsinstitusjoner. UiB administrerer også forskningsmidler som sendes videre som gjennomstrømningsmidler til samarbeidspartnere og totalt 72,6 millioner kroner i 2016.

De to delene av økonomien rapporteres adskilt, men er i vesentlig grad gjensidig avhengig av hverandre ved at grunnbevilgningsmidler bidrar i eksternt finansierte prosjekt, og de eksterne midlene dekker kostnader i grunnbevilgningen i form av dekningsbidrag, brukerbetaling og annet.

Dette notatet belyser sentrale økonomiske sammenhenger ved UiB mellom grunnbevilgning og ekstern finansiering. Andre forhold som ledelse, juridiske og organisatoriske forhold omtales ikke.

Total økonomimodell

Figuren nedenfor viser noen av de økonomiske sammenhengene mellom grunnbevilgningen og den eksternfinansiert aktiviteten.

I 2016 var grunnbevilgningen 659 millioner kroner og bestod i hovedsak av midler fra Kunnskapsdepartementet, men fakultetet har også betydelige inntekter (77 millioner kroner, 12%) fra blant annet Helsedirektoratet (spesialist- og kvalifiseringsprogram for tannleger), pasientinntekter og etter- og videreutdanningsaktivitet.

Den eksternt finansierte aktiviteten var i 2016 247,1 millioner kroner. Av dette er 242,6 millioner kroner bidrag til forskning mens 4,5 millioner kroner er oppdragsforskning. Ved oppdragsforskning må det dokumenteres at alle kostnader dekkes av oppdragsgiver.

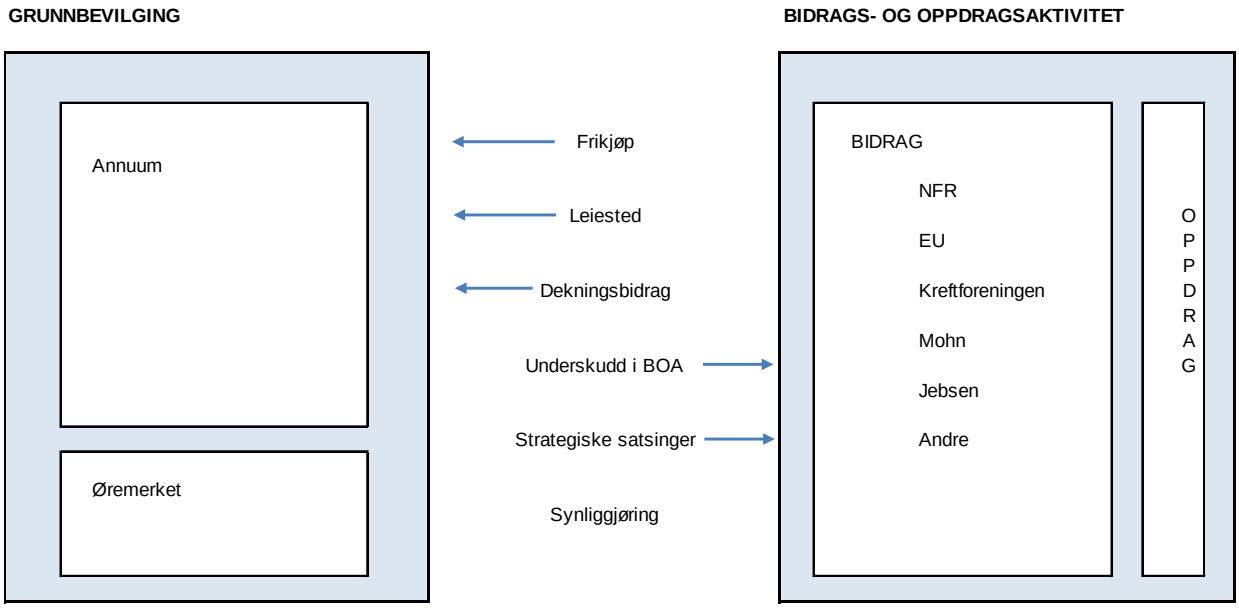

Frikjøp

Mange fast ansatte jobber i perioder helt eller delvis i eksternt finansierte prosjektet og når lønn dekkes fra prosjektet kalles dette for frikjøp.

Frikjøp er en praktisk måte å kunne få utført oppgaver av midlertidig karakter, ved behov i mindre stillingsbrøk eller spesialkompetanse for å løse en oppgave. I 2016 ble det frikjøpt ressurser fra grunnbevilgningen for 8,1 millioner kroner.

Frikjøp gir handlingsrom for instituttene ved å frigjøre ressurser og kan også redusere behovet for midlertidighet.

Leiested og kjernefasiliteter

Leiested og kjernefasiliteter er definerte forskningsinfrastrukturer. Leiesteder er f. eks generelle laboratorier til forskning. Kjernefasilitetene er mer komplekse forskningsinfrastrukturer som er opprettet av fakultetsstyret og hvor det er knyttet et visst omfang av ressurser og metodeutvikling til infrastrukturen.

Vi er pålagt å gjøre kostnadsberegninger etter en felles nasjonal modell for å vise hva slik infrastruktur koster. For kjernefasilitetene er det et prissystem hvor større eller mindre deler av kostnaden dekkes gjennom brukerbetaling. De generelle laboratoriefasilitetene brukes i hovedsak av prosjekter på eget institutt. Forskerne betaler deler av kostnaden mens det resterende synliggjøres på prosjektene som egenfinansiering.

Det er fortsatt et potensiale for å utvikle de økonomiske aspektene ved forskningsinfrastrukturene videre. Vi er avhengig av bidrag fra brukerne for å kunne opprettholde en internasjonalt konkurransedyktig forskningsinfrastruktur.

Dekningsbidrag (DB)

Dekningsbidrag er det bidraget eksterne bidragsytere gir til dekning av indirekte kostnader (administrasjon, kontor, bibliotek, fellestjenester etc) ved UiB. Hvor mye de ulike bidragsyterne dekker av indirekte kostnader i bidragsprosjektene våre varierer. Noen bidragsytere dekker ikke indirekte kostnader mens andre dekker noe.

Tabellen nedenfor viser instituttenes dekningsbidragsinntekter fra de eksternt finansierte prosjektene i 2016. Av 28,2 millioner kroner i inntekter gikk 22,4 millioner kroner (fra grunnbevilgningen) til UiB sentralt for dekning av fellestjenester og 11,2 millioner kroner ble å dekke deler av fakultetets arealkostnader.

Netto dekningsbidrag	**2016**
Dekningsbidrag fra eksterne prosjekter	28,2
Fellesbidrag	22,4
Husleie	11,2
Bidrag til grunnbevilgning	-5,4

Dekningsbidrag er et viktig bidrag fra prosjektene for å kunne opprettholde infrastruktur og gode tjenester til de eksternt finansierte forskningsprosjektene.

Strategiske satsninger

En del større eksterne tildelinger får midler direkte fra UiB sentralt. Dette gjelder f. eks SFF, ERC og EU-prosjekter. Disse midlene gis fakultetene som en del av grunnbevilgningen og brukes inn mot de aktuelle eksternt finansierte prosjektene

Synliggjøring

Vi er pålagt å vise de totale kostnadene ved forskningen vår, og dette gjelder både eksterne midler og UiBs ressurser brukt i prosjektene. Sistnevnte omtales som synliggjøring og er midler UiB selv velger å bruke i det enkelte prosjekt.